

An aerial photograph of a residential area in Novi Gorici. The foreground shows a cluster of houses with red-tiled roofs and some greenery. In the middle ground, a large, modern, multi-story building with a grid-like facade is prominent. The background features a dark, forested hillside under a dark sky. The title 'ULICE NOVE GORICE' is overlaid in large white letters, with a small red square above the 'I' in 'ULICE'.

ULICE NOVE GORICE

Ob 70. obletnici položitve temeljnega kamna za
gradnjo prvega stanovanjskega bloka v Novi Gorici

ULICE NOVE GORICE

Ob 70. obletnici položitve temeljnega kamna za gradnjo
prvega stanovanjskega bloka v Novi Gorici

Krajevna skupnost Nova Gorica 13. junij 2018

ULICE NOVE GORICE

-
10	BARJE	26	KOSTANJEVIŠKA CESTA
11	BAZOVIŠKA ULICA	27	KROMBERŠKA CESTA
12	BEVKOV TRG	28	LEDINE
13	BIDOVČEVA ULICA	29	LEMUTOVA ULICA
14	CANKARJEVA ULICA	30	MARUŠIČEVA ULICA
15	CESTA 25. JUNIJA	31	MILOŠEVA ULICA
16	CESTA 15. SEPTEMBRA	32	NA POTOKU
17	DELPINOVA ULICA	33	PARTIZANSKA ULICA
18	ERJAVČEVA ULICA	34	PLOŠČAD SILVANA FURLANA
19	GORTANOVA ULICA	35	POD GRČNO
20	GRČNA	36	PREŠERNOVA ULICA
21	GREGORČIČEVA ULICA	37	PRVOMAJSKA ULICA
22	KAJUHOVA ULICA	38	REJČEVA ULICA
23	KIDRIČEVA ULICA	39	RUTARJEVA ULICA
24	KOLODVORSKA POT	40	SEDEJEVA ULICA
25	KOSOVELOVA ULICA	41	STRELIŠKA POT
		42	ŠČEDNE
		43	ŠKRABČEVA ULICA
		44	TRG EDVARDA KARDELJA
		45	TRUBARJEVA ULICA
		46	TRG EVROPE
		47	TUMOVA ULICA
		48	ULICA GRADNIKOVE BRIGADE
		49	ULICA IVANA REGENTA
		50	ULICA DR. KARLA LAVRIČA
		51	ULICA MARIJA KOGOJA
		52	ULICA RADA SIMONITIJA
		53	ULICA ŠANTLOVIH
		54	ULICA TOLMINSKIH PUNTARJEV
		55	ULICA ZORKA JELINČIČA
		56	ULICA XXX. DIVIZIJE
		57	VALENČIČEVA ULICA
		58	VETRIŠČE
		59	VODOVODNA POT
		60	VOJKOVA ULICA
		61	VRTNA ULICA
		62	ŽELEZNIČARSKA POT

PREDGOVOR

Ne vem več kdaj, bilo pa je na nekem druženju s prijatelji in znanci, ko je beseda nanesla na Gortanovo ulico. Kar tako mimogrede sem vprašal, če morda kdo ve, po kom je poimenovana ta ulica, računajoč, da to vemo vsi. Pogovor je tekel nemoteno naprej, kot da nisem nič vprašal. Nihče ni odgovoril. Razumljivo. Nihče ni hotel izdati svoje nevednosti.

Kasneje sem večkrat ob različnih priložnostih ponovil ta svoj preizkus poznavanja zaslužnih ljudi, ki so prispevali svoja imena novogoriškim ulicam. Ugotovil sem, da sorazmerno malo ljudi v našem mestu pozna izvor imen. Ko sem na svetu Krajevne skupnosti Nova Gorica predlagal, da bi pripravili knjižico z opisom imen naših ulic in trgov, sem dobil polno podporo, skupaj z Melanijo Kerševan pa tudi nalogo, pripraviti to knjižico, ki je sedaj pred vami.

V imenu obeh se želim zahvaliti vsem, ki ste pomagali, da je knjižica nastala: Pokrajinskemu arhivu Nova Gorica in Goriški knjižnici Franceta Bevka, da so omogočili brskanje po starih dokumentih, članom Foto kluba Nova Gorica, ki so prispevali fotografije, in Krajevni skupnosti Nova Gorica, ki je omogočila izdajo. Predvsem pa gre zahvala Melaniji Kerševan, ki je opravila večji del naloge in prispevala k temu, da je ta knjižica sedaj pred vami.

Miloš Lozić

ULICE V NOVI GORICI

V začetku je bila ravnina, posamične kmetije, ostanki starega pokopališča in cesta, ki je iz Gorice peljala do opuščenega pokopališča in je bila na meji z Italijo prekinjena z žično ograjo. Decembra 1947 so se v poslopja opuščene opekarne naselile mladinske delovne brigade. Mladi, zagnani brigadirji so prišli iz vseh republik nekdanje Jugoslavije. Njihova naloga je bila pripraviti teren, na katerem bo zraslo novo mesto. Delo ni bilo lahko. Teren je bil močvirnat, delovnih strojev niso imeli, samo kramp, lopato, motiko in „krjolo“. Imeli pa so voljo, pogum, mladostno zagnanost in željo, da pripravijo okolje za nekaj lepega. Uspeli so in pripravili so teren, na katerem se je lahko začela gradnja mestnih zgradb.

V nedeljo, 13. junija 1948, so organizirano in slovesno začeli kopati temelje prvemu stanovanjskemu bloku v Novi Gorici. Okrajni ljudski odbor s sedežem v Solkanu je formiral delovno brigado OF (frontno brigado), ki je tega dne dopoldne dve uri kopala gradbeno jamo za temeljni kamen. Okrog 12. ure je bilo slovesno zborovanje, na katerem je takratni predsednik okrajnega ljudskega odbora Gorica Jože Primožič – Miklavž položil temeljni kamen prvemu stanovanjskemu bloku.

Začelo je nastajati mesto. Zgradili so stanovanjske bloke, upravne stavbe, šole in vrtce, trgovine, poslovne stavbe, zdravstveni dom in lekarno, kulturne institucije in družinske hiše. In mesto potrebuje seveda ulice, po katerih poteka promet in ki povezujejo dele mesta med seboj. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika (2014) beremo: Ulica je načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili, znotraj kakega naselja, navadno s pločnikom ob straneh. Nastajajoče ulice v Novi Gorici so v prvih letih gradnje mesta imele številke, šele kasneje se je začelo njihovo poimenovanje.

Prvi Odlok o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica sem našla objavljen v Uradnem glasilu okraja Gorica, št. 9/1958, 30. 5. 1958. Dopuščam možnost, da to ni bilo prvo poimenovanje. Največje število poimenovanj ulic je bilo sprejeto z Odlokom o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica (Uradno glasilo št. 9/1966 in št. 7/1970). Predsednik Skupščine občine Nova Gorica Jožko Štrukelj je z odločbo, datirano 7. 9. 1966, imenoval komisijo za poimenovanje ulic in trgov v občini Nova Gorica. Naloga komisije je bila, da pripravlja predloge imen novih ulic in trgov v občini, lahko pa predlaga tudi njihovo preimenovanje.

Po letu 1970 je bilo poimenovanj ali pa preimenovanj manj. Zadnja ulica, ki je dobila ime, je ulica Šantlovih leta 2010. Zadnja dopolnitev Odloka o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica je bila sprejeta 28. septembra 2017, ko smo v mestu dobili Ploščad Silvana Furlana.

Danes imamo na območju mesta Nova Gorica 49 ulic, tri trge in eno ploščad. Ulice so poimenovane z ledinskimi imeni, imeni kulturnih delavcev in narodnih buditeljev, z imeni osebnosti iz polpretekle zgodovine in po pomembnih zgodovinskih dogodkih. V Sloveniji so najpogosteje uporabljena imena ulic: Šolska ulica - 52, Prešernova ulica - 46, Vrtna ulica - 45, Cankarjeva ulica - 44, Gregorčičeva ulica -40, Kajuhova ulica - 39 (https://www.stat.si/Krajevnaimena/pregledi_ulice_japogostejse.asp).

Ugotovimo lahko, da imamo v Novi Gorici vsa najpogostejša imena ulic, razen Šolske ulice, ki pa je v sosednjem Solkanu.

Kako pa ulica v Novi Gorici sploh dobi ime? Ulice so poimenovane z Odlokom o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica. Predlog imena ulice ali trga lahko poda kdorkoli: posameznik, društvo, lokalna skupnost ... Utemeljen predlog je potrebno poslati Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica, Komisiji za poimenovanje ulic, naselij in javnih institucij. Komisija predlog obravnava in če ga sprejme, ga posreduje strokovni službi Mestnega sveta. Le-ta pridobi mnenje Geodetske uprave Republike Slovenije in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. V primeru, da se predlog imena nanaša na umrlo osebo, ki ima še živeče sorodnike, je potrebno pridobiti tudi njihovo soglasje. O predlogu imena poda mnenje tudi ožji del lokalne skupnosti, kjer se ulica ali trg nahaja. Tako pripravljen predlog še enkrat obravnava Komisija za poimenovanje ulic, naselij in javnih institucij, nato pa ga da v obravnavo in sprejem Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica. Če Mestni svet predlog sprejme, se Odlok objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Arhitekt Tomaž Vuga ve povedati marsikatero zanimivost o novogoriških ulicah:

»Sedanja Erjavčeva ulica ima kar burno zgodovino. Zgrajena je bila leta 1880 kot dostopna aleja, drevored do novega goriškega pokopališča. Temu primerno je bilo tudi njeno ime – Pokopališka ulica ali Via Campo Santo, Friedhofstrasse. Po opustitvi pokopališča, po prvi svetovni vojni, je postala Via San Gabriele. Po priključitvi Primorske leta 1947, ko jo je meja prerezala na dvoje, je na italijanskem delu to ime ohranila, pri nas pa je doživela več različnih poimenovanj. Najprej naj bi se imenovala Kardeljev drevored, po letu 1955, ko so z zakonom prepovedali poimenovanje ulic in krajev po živih politikih (izjema je bil Tito), je postala najprej Erjavčev drevored, po odstranitvi kostanjevega drevoreda pa Erjavčeva ulica.

Druga stara ulica je bila prvotno Via Delle Officine, ki so jo po priključitvi prevedli v Tovarniško ulico, kasneje pa preimenovali v Prvomajsko. Njeno ime je tako še vedno vezano na delo ali delavca.«

Erjavčevo ulico imenujemo tudi aleja pomembnih. Ob njej so postavljeni doprsni kipi pomembnih osebnosti, ki so se vpisale v zgodovino slovenskega in primorskega ljudstva.

V preteklosti smo imeli v Novi Gorici tudi ulico Karla Marxa (sedanja ulica Tolminskih puntarjev), pa ulico Nikole Tesle (sedanja ulica dr. Karla Lavriča). Zanimivo je, da nekaj ulic povezuje Novo Gorico s sosednjimi naselji: Kostanjeviška cesta povezuje Novo Gorico s Pristavo, Prvomajska, Partizanska, Na potoku, Ščedne, Ulica XXX. divizije, Vojkova cesta pa s Solkanom. Vodovodna pot naj bi Novo Gorico povezala s Kromberkom. Erjavčeva ulica je ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo ponovno postala povezovalna ulica, le da danes povezuje dve mesti in dve samostojni državi. V Sloveniji se imenuje Erjavčeva ulica, v Italiji pa Via San Gabriele.

70 let za starost mesta ni veliko. Nova Gorica bo še naprej rasla in se razvijala. In verjamem, da bo v prihodnosti nastala v Novi Gorici tudi ulica, ki bo poimenovana po kakšni ženski. Danes je še ni.

Melanija Kerševan

BARJE

Je predel vzhodno od Vojkove ceste pri Grčni. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, 9/1966, 7/1970)

Barje je pretežno močvirnat svet, na katerem iz rastlinskih ostankov nastaja šota. Ledinska imena, kot je Barje, so nenaselbinska zemljepisna imena. V glavnem so se ohranjala iz roda v rod z ustnim izročilom. Bila so stalno živa v zavesti ljudi in povezana z življenjem kmečkega človeka. Povečini so bila slovanskega (slovenskega) izvora.

BAZOVIŠKA ULICA

Je predel od Erjavčeve ulice ob zahodni strani igrišča do Prvomajske ulice. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po bazoviških žrtvah, štirih hrabrih pripadnikih organizacije TIGR, ki so, zaradi velike ljubezni do domovine in slovenskega naroda, žrtvovali svoja življenja. Ferda Bidovca, Frana Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča je na prvem tržaškem procesu italijansko fašistično sodišče obsodilo na smrt zaradi napada na tržaški fašistični časopis *Il Popolo di Trieste*. 6. septembra 1930 so jih ustrelili na gmajni blizu vasi Bazovica pri Trstu.

TIGR (kratica iz imen Trst, Istra, Gorica, Reka) je bila revolucionarna podtalna organizacija slovenskih in hrvaških domoljubov, nacionalistov in predvsem antifašistov. Delovala je med leti 1927 in 1941 na slovenskem in hrvaškem etničnem ozemlju, ki je bilo po Rapalski pogodbi priključeno Italiji.

BEVKOV TRG

Je predel od Kidričeve do Delpinove ulice, s ploščadjo severno in južno od nje (prej je tu potekal del Leninove ulice). (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/1992)

Poimenovan po Francetu Bevku, slovenskem pisatelju, pesniku, dramatik, prevajalcu, uredniku in politiku. Rodil se je 17. septembra 1890 v Zakojci pri Cerknem, umrl 17. septembra 1970 v Ljubljani.

Kaplan Martin Čedermac je verjetno Bevkovo najbolj poznano delo, čeprav ni mogoče zapostaviti njegovega mladinskega opusa z deli Lukec in njegov škorec, Pastirci, ki so tudi ekranizirani, Grivarjevi otroci ter s pesmimi za mladino z naslovom Pastirčki pri kresu in plesu. Pisatelj je za svoje delo prejel tudi Prešernovo nagrado. (Slovenska pisateljska pot, str. 200)

Omeniti velja tudi povest Črni bratje in sestre, ki je bila podlaga za slovenski mladinski film Črni bratje in jo je Bevk napisal po resničnih dogodkih iz časov fašistične okupacije.

Leta 1943 se je pridružil partizanom in postal eden izmed voditeljev narodno osvobodilnega gibanja v Slovenskem primorju. Bil je predsednik Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Primorje in Trst, član predsedstva SNOS in izvršnega odbora OF ter predsednik PNOO za Slovensko Primorje, predsednik Slovensko-italijanske antifašistične unije v Trstu, podpredsednik prezidija Ljudske skupščine LRS (1947-53), večkrat republiški in zvezni poslanec. Bil je član delegacije na mirovni konferenci v Parizu 1946. Dva mandata je bil predsednik Društva slovenskih pisateljev, bil je predsednik Ljudske prosvete, podpredsednik Slovenske matice in član SAZU.

BIDOVČEVA ULICA

Je predel od Erjavčeve ulice ob upravi »Elektro Gorica« proti Prvomajski ulici. (Uradno glasilo okraja Gorica 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica, Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Ulica je poimenovana po Ferdu Bidovcu, slovenskem domoljubu, organizatorju odpora proti fašizmu in članu revolucionarne organizacije TIGR. Rodil se je 4. februarja 1908 v Trstu, umrl je 6. septembra 1930 pri Bazovici.

Ferdo Bidovec je v Trstu končal osnovno šolo in dveletni trgovski tečaj. Od petnajstega leta je sodeloval v mladinskem društvu Nicolo Tommaseo kot športnik in organizator. Skupaj s Franom Marušičem sta prirejala izlete in druge narodnozavedne akcije za mladino, dokler niso fašisti vsa slovenska društva 1927 ukinili. Tega leta je bil vpoklican na služenje vojaškega roka v italijansko vojsko, od koder se je po dveh letih vrnil. Leta 1929 je postal član organizacije Borba, ki se je kasneje povezala z organizacijo TIGR. Sodeloval je pri raznih akcijah, med drugim pri podstavitvi bomb v tiskarno časopisa Il Popolo di Trieste in pri Svetilniku zmage v Trstu. Aretiran je bil 15. aprila 1930, nato pa je bil na prvem tržaškem procesu obsojen na smrt in skupaj z Marušičem, Milošem in Valenčičem 6. septembra 1930 ustreljen na bazoviškem strelišču.

CANKARJEVA ULICA

Poteka od Erjavčeve ulice, preko Rejčeve do ulice Karla Lavriča. (Uradno glasilo okraja Gorica 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica, Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)*

Ulica je poimenovana po Ivanu Cankarju, slovenskem pisatelju, dramatik in pesniku. Rodil se je 10. maja 1876 na Vrhniki, umrl je 11. decembra 1918 v Ljubljani.

Ivan Cankar je po končani osnovni šoli na Vrhniki odšel na ljubljansko realko, po maturi pa na Dunaj, kjer je najprej študiral tehniko in se potem prepisal na slavistiko. Po študiju je nekaj časa živel v Sarajevu, že kmalu pa se je preselil v Ljubljano, kjer je stanoval na Rožniku. Njegova prva pesniška zbirka je bila Erotika, s katero se je uvrstil v začetek slovenske moderne. V zbirko je zbral mladostne ljubezenske pesmi, balade in romance. Kmalu pa je pesništvo opustil in se posvetil prozi in dramatik. Pod vplivom romantike, naturalizma, dekadence, simbolizma in impresionizma, je pisal povesti, novele, romane, črtice in dramska besedila. Njegova najbolj znana dela so: Na klancu, Skodelica kave, Martin Kačur, Hlapec Jernej in njegova pravica, Kralj na Betajnovi, Hlapci, Za narodov blagor, Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Cankar je bil politično aktiven kot član socialnodemokratske stranke. Zavzemal se je za združitev vseh južnih Slovanov v skupno državo, a je odločno nasprotoval kakršnemu koli kulturnemu in jezikovnemu zlivanju. Pokopan je na ljubljanskih Žalah, v grobnici Moderne.

* V odloku: Je predel od Erjavčeve ulice pri stadionu preko Leninove ulice do Ulice dr. Karla Lavriča.

CESTA 25. JUNIJA

Je predel od Vojkove ceste do Kromberške ceste. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica, Tolmin št. 9/1966, 7/1970).

Poimenovana je po dogodku, ki se je zgodil dne 25. junija 1944. V zgodnjih jutranjih urah so prišli Nemci in iz Kromberka, Lok, Križade ter Grčne zbrali vsa dekleta in moške, ki so bili še doma. Odpeljali so jih naprej v zapor v Gorico, nato pa v koncentracijsko taborišče Auschwitz, od koder se mnogi niso vrnili.

Cesta 25. junija je najstarejša cesta v Novi Gorici, stara več kot 120 let. Povezovala je Ajševico in Kromberk z Gorico. Potekala je po današnji Cesti 25. junija, se nadaljevala po današnji Cesti 15. septembra, nato pa po današnji Erjavčevi cesti v Gorico. Po njej so vozili vsi visoko naloženi tovornjaki, ki zaradi nizkega podvoza pod železnico v Rožni dolini niso mogli po tisti poti v Gorico. Ko je 1915 vojna zajela tudi območje Gorice, so ob tej cesti svoje položaje utrdili Avstrijci. Prebivalci območja ob cesti so se morali avgusta 1916 pred topovskim obstreljevanjem in srditimi boji umakniti na Kranjsko. Po koncu vojne so cesto in hiše obnovili in ker je bilo območje v Kraljevini Italiji, se je cesta imenovala Via Alpi Giulie. Med drugo svetovno vojno, septembra 1943, je tod potekala Goriška fronta. Kmalu po priključitvi Primorske k matični domovini so cesto preimenovali v Cesto Julijskih alp. Leta 1950 so cesto preimenovali v Cesto 15. septembra, v spomin na dan priključitve. Leta 1956 so zgradili novo cesto, Vojkovo cesto, ki je presekala dotedanjo Cesto 15. septembra. Del ceste, zahodno od Vojkove, je ohranil ime, vzhodni del pa je dobil novo ime Cesta 25. junija.

CESTA 15. SEPTEMBRA

Je predel od Kidričeve ulice pri Narodni banki preko Gregorčičeve ulice do Pod Grčno. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1066, 7/1970)

Poimenovana je po dnevu priključitve Primorske k matični domovini, 15. septembra 1947. Cesta 15. septembra je del najstarejše ceste v Novi Gorici, stare več kot 120 let. Povezovala je Ajševico in Kromberk z Gorico. Potekala je po današnji Cesti 25. junija, se nadaljevala po današnji Cesti 15. septembra, nato pa po današnji Erjavčevi cesti v Gorico. Ko je bila po koncu Prve svetovne vojne cesta obnovljena, je dobila ime Via Alpi Giulie. Po koncu Druge svetovne vojne in po priključitvi Primorske k matični domovini so ji ime najprej poslovenili v Cesto Julijskih alp. Ko je bilo zgrajeno novo mesto Nova Gorica, so posamezni deli te ceste dobili druga imena, ime Cesta 15. septembra pa je ohranil le manjši del nekdanje ceste.

DELPINOVA ULICA

*Je ulica, ki poteka od Trubarjeve ulice preko Erjavčeve ulice do križišča z Rejčevo ulico. * (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970, 11/1980, 10/1981)*

Poimenovana je po Rastislavu Delpinu (partizansko ime Zmago), slovenskem partizanu, častniku in narodnem heroju. Rojen je bil 2. septembra 1920 v Podgori (Italija), umrl je 26. decembra 1956 v Šempetru pri Gorici.

Rastislav Delpin se je izučil za trgovskega pomočnika. Že pred vojno (1939) je bil v Rimu zaradi protifašističnega delovanja obsojen na leto dni zapora. Leta 1941 je bil vpoklican v italijansko vojsko, a je bil kmalu zaradi srčne napake odpuščen. Naslednje leto je začel delati za OF. Zbiral je orožje, strelivo in hrano za partizane. Po kapitulaciji Italije 1943 se je pridružil Gregorčičevi brigadi kot obveščevalec, a jo je moral zaradi bolezni kmalu zapustiti. Priključil se je varnostno obveščevalni službi (VOS) v Brdih, kjer je z izjemno hrabrostjo izvrševal diverzantske naloge. Pod njegovim vodstvom je bilo izpeljanih vrsta akcij, med drugim je bilo razbito fašistično oporišče v Podgori in razbita karabinjerska postaja v Manzanu. Preoblečen v italijanskega oficirja je uničil glavno skladišče v Gorici, iz katerega je odpeljal kamion s prikolico, do vrha naložen s hrano, orožjem in strelivom. Bil je znan kot izjemno pogumen in iznajdljiv diverzant. Pred koncem vojne se je boril proti četnikom v Medani in Vipolžah, po koncu vojne pa je bil kot obveščevalec v Gorici in Trstu. V Gorici je omogočil jugoslovanskemu majorju beg iz zapora, pri čemer so ga stražarji prepoznali in ga ovadili ameriški vojski. Zavezniki so ga obsodili na pet let ječe, od katerih je odsedel dve leti in pol, nato pa so ga izgnali v Jugoslavijo. Med tem so ga italijanske oblasti v odsotnosti obsodile na 120 let zapora. Od leta 1947 pa do svoje smrti leta 1956 je kot invalidski upokojenec živel v Novi Gorici. Pokopan je v skupni grobnici v Solkanu.

* V odloku: od Streliške poti preko Korna, Trubarjeve ulice in Erjavčeve ulice do Leninove ulice
Prvič je bila ulica poimenovana oziroma preimenovana iz »cesta V« 4. aprila 1958. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958).

ERJAVČEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Kidričeve ulice pri nebotičniku, do Italijanske meje. (Odlok o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Franu Erjavcu, naravoslovcu in pisatelju. Rojen je bil 4. septembra 1834 v Ljubljani, umrl je 12. januarja 1887 v Gorici.

Fran Erjavec je po maturi v Ljubljani študiral kemijo in prirodoslovje na Dunaju. Leta 1860 je postal učitelj na realki v Zagrebu, kjer je ostal enajst let. Bilo je njegovo najbolj plodno obdobje, saj je v tem času raziskal velik del Hrvaške, potoval pa je tudi po Italiji, Češki in Bosni. Pridobil si je velik ugled na znanstvenem področju. Leta 1871 so ga premestili na realko v Gorico. V Gorici si je ustvaril družino in nadaljeval z raziskovalnim in pisateljskim delom. Leta 1975 so ga imenovali za rednega profesorja Univerze v Zagrebu, a je imenovanje odklonil in ostal v Gorici do svoje smrti. Erjavec je slovel kot izobražen in plemenit človek, med dijaki in profesorji pa kot odličen pedagog. Najbolj znan je bil po svojih opisih in prikazih živalskega sveta. Njegovi najbolj znani deli sta *Domače in tuje živali v podobah* (1868-1973) in *Ni vse zlato, kar se sveti* (1887).

GORTANOVA ULICA

Je ulica ki poteka od Gregorčičeve ulice vzporedno s potokom Kornom do Vojkove ulice. (Uradno glasilo okraja Gorica 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970, 10/1981)

Poimenovana je po Vladimirju Gortanu, hrvaškem rodoljubu, žrtvi fašističnega nasilja, sodelavcu TIGR-a. Rojen je bil 7. junija 1904 v Beramu pri Pazinu, umrl 17. oktobra 1929 v Pulju. Vladimir Gortan je bil po poklicu kmetovalec. Leta 1928 je postal član organizacije TIGR. Na protestih proti nasilni italijanizaciji je 24. marca 1929 sodeloval v oboroženi akciji proti fašistični policiji, v kateri je bil en policist ubit. Njega in še štiri njegove soborce je policija ujela in jih odpeljala najprej v Rim, nato pa iz Rima v Pulj, kjer so bili vsi štirje obsojeni na smrt, vendar so kasneje tri pomilostili na dolgoletne zaporne kazni. Vladimirja Gortana so ustrelili 17. oktobra 1929 v Pulju na obali, ki še danes nosi naziv Gortanov zaliv. Gortan je postal simbol boja Istranov proti fašizmu.

GRČNA

Je predel od križišča ulice Tolminskih puntarjev in Vojkove ceste preko grebena do križišča Gortanove in Gregorčičeve ulice z odcepi in priključki. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 1/1967, 7/1970)

Je ledinsko ime. Ledinska imena, kot je Grčna, so nenaselbinska zemljepisna imena. V glavnem so se ohranjala iz roda v rod z ustnim izročilom. Bila so stalno živa v zavesti ljudi in povezana z življenjem kmečkega človeka. Povečini so bila slovanskega (slovenskega) izvora.

GREGORČIČEVA ULICA

Je ulica, ki pelje vzporedno z Kidričevo ulico, severno od stavbe SKB, od ulice Tolminskih puntarjev do Gortanove ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin št. 9/1966, 1/1967, 7/1970, 10/1981)*

Prvotno se je imenovala Gregorčičev drevored. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958) Poimenovana je po Simonu Gregorčiču, goriškem slavčku, duhovniku in pesniku. Rodil se je 15. oktobra 1844 v Vrsnem, umrl je 24. novembra 1906 v Gorici.

Simon Gregorčič je, po končanem šolanju, postal najprej kaplan v Kobaridu, potem kaplan v Rihemberku (današnji Branik) in vikar na Gradišču nad Prvačino. Ob prihodu na Gradišče leta 1882 so izšle njegove prve Poezije – Zlata knjiga. Tu so objavljene pesmi, ki predstavljajo višek njegovega ustvarjanja; med njimi Soči in Človeka nikar. Na Gradišču si je sezidal dom in se posvečal tudi kmetovanju. Tu so ga obiskovali številni prijatelji iz Gorice, Ljubljane in drugod. Po dobrih 21 letih je domačijo in posestvo prodal in se leta 1903 preselil v Gorico. Simon Gregorčič je gotovo najbolj priljubljen slovenski pesnik. Že med prvo svetovno vojno so slovenski vojaki nosili v nahrbtniku njegove Poezije, s seboj so jih vzele aleksandrinke in drugi slovenski izseljenci, ko so zapuščali domovino. Gregorčič je pisal domovinske, ljubezenske, pripovedne in izpovedne pesmi. Številne med njimi so uglasbene in nekatero so tudi ponarodele. Prevajal je tudi svetopisemska besedila: Job, Jeremijeve žalostinke, Psalm 118.

Gregorčičeva smrt 24. novembra 1906 je pretresla Goriško in vso Slovenijo. Številni so romali v Gorico, da so se še zadnjič poslovili od priljubljenega pesnika in množično so ga pospremili po Soški dolini do cerkvice sv. Lovrenca pod Libušnje, kjer je pokopan.

Leta 1908 je izšel IV. zvezek njegovih Poezij, ki jih je uredil in spremno besedo napisal Fran Ksaver Meško.

* V odloku piše: ulica, ki pelje vzporedno s Kidričevo ulico, severno od stavbe družbenopolitičnih organizacij čez ulico Tolminskih puntarjev in Ceste 15. septembra do Gortanove ulice in desni odcep mimo Doma upokojencev do Kidričeve ulice

fotografija: Z. Rajko

KAJUHOVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Kidričeve ulice ob pošti do Gregorčičeve ulice. (Uradno glasilo okraja Gorica 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Karlu Destovniku – Kajuhu, slovenskem pesniku, prevajalcu in narodnem heroju. Rodil se je 21. decembra 1922 v Šoštanju, umrl je 22. februarja 1944 v Žlebniku pri Belih Vodah. Karel Destovnik Kajuh je začel pesniti že v nižji gimnaziji. Objavljal je v Slovenski mladini, Srednješolcu, Mladem Prekmurcu in Sodobnosti. Sodeloval je v naprednem kulturnem in političnem gibanju in bil zaradi tega preganjan. Ob napadu na Jugoslavijo, 6. aprila 1941, se je priključil jugoslovanski vojski, a je bila ta kmalu razbita, gestapovci pa so Kajuha aretirali, ga mučili, po nekaj tednih pa izpustili. Ker se v Šoštanju ni več počutil varnega, se je preselil v Ljubljano in kmalu postal sodelavec varnostno obveščevalne službe (VOS), hkrati pa je sodeloval v kulturnem življenju okupiranega mesta. Leta 1943 se je pridružil partizanom XIV. divizije, kjer je bil vodja kulturniške skupine. Pisal je domovinske, vojne in ljubezenske pesmi. Nekatere med njimi so tudi uglasbene. Najbolj poznane Kajuhove pesmi so: Bosa pojdiva dekle obsorej, Samo en cvet, en češnjev cvet, Samo milijon nas je, Kje si mati, Pesem 14. divizije, Materi padlega partizana, ... V začetku januarja 1944 je bila XIV. divizija poslana iz Suhe krajine na Štajersko, da pridobi nova osvobojena ozemlja, privržence in borce. Po dolgih dnevih borb in prebojev v kruti zimi so se člani kulturniške skupine, na smrt utrujeni, 22. februarja nastanili na Žlebnikovi domačiji v Zavodnju, tri ure hoda od rodnega Šoštanja. Napadla jih je skupina nemških vojakov in orožnikov. Kajuh je padel pod streli orožnika slovenskega rodu Franca Černeta. Julija 1953 je bil, kot edini slovenski kulturnik, razglašen za narodnega heroja.

KIDRIČEVA ULICA

Je glavna ulica, ki se odcepi od Vojkove ceste in poteka proti kanalu Koren. Prvotno se je imenovala Magistrala. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Borisu Kidriču, politiku, partizanu, prvoborcu in narodnem heroju. Rodil se je 10. aprila 1912 na Dunaju, umrl je 11. aprila 1953 v Ljubljani.

Boris Kidrič je bil sin znanega slovenskega liberalnega intelektualca in literarnega zgodovinarja Franceta Kidriča. Gimnazijo je končal v Ljubljani, nato pa je študiral kemijo najprej v Ljubljani, nato pa v Pragi, vendar študija ni dokončal. Že kot študent je postal eden najvidnejših komunistov predvojne generacije. Po napadu fašistične koalicije na Jugoslavijo je v imenu KPS 26. aprila 1941 sklical ustanovni sestanek Osvobodilne fronte slovenskega naroda, med vojno pa je bil politični komisar glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Oktobra 1943 se je udeležil Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, bil izvoljen v predsedstvo SNOO in nato na drugem zasedanju AVNOJ-a v Jajcu postal član njegovega predsedstva. Po vojni je bil 5. maja 1945 v Ajdovščini izvoljen za prvega predsednika vlade republike Slovenije. Po letu 1946 je bil v Beogradu jugoslovanski minister za industrijo in predsednik gospodarskega sveta vlade FLRJ. Bil je rezervni generalpodpolkovnik JA. Od leta 1949 je bil redni član SAZU. Po hudi bolezni je 11. aprila 1953 umrl v Beogradu. Pokopan je v grobnici narodnih herojev v Ljubljani.

KOLODVORSKA POT

Je ulica, ki poteka od Erjavčeve ulice pri državni meji mimo železniške postaje do ceste IX. Korpusa pri nekdanjem mejnem prehodu v Solkanu. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Ime je dobila po severnem goriškem kolodvoru. Leta 1906 je bila odprta železnica, ki je povezovala Dunaj s Trstom. Mesto Görz (Gorica) je bilo takrat pomembno postajališče in tudi trgovsko središče.

KOSOVELOVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Erjavčeve ulice nasproti samopostrežbe v smeri kanala Koren. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Srečku Kosovelu, slovenskem pesniku, kritiku in publicistu. Rodil se je 18. marca 1904 v Sežani, umrl je 27. maja 1926 v Tomaju.

Srečko Kosovel je bil izjemna literarna osebnost. V svojem kratkem življenju je napisal pesmi, ki so se slovenskemu človeku za vedno zasidrale v spomin. Je pesnik kraške pokrajine z gmajnami, borovci in burjo, je pesnik revolucionar in je pesnik, ki je pisal pesmi tudi za otroke. Po njegovi smrti, leta 1927, je izšla pesniška zbirka Pesmi. To je ena izmed pesniških zbirk, ki je številnim primorskim Slovincem v časih italijanske okupacije pomagala ohraniti misel na svobodo.

KOSTANJEVIŠKA CESTA

Ime je dobila po vzpetini Kostanjevica, ki ločuje mesto Nova Gorica in naselje Pristava. Kostanjevica je ledinsko ime, označuje pa območje, ki je bilo pretežno poraslo s pravimi oziroma domačimi kostanji (*Castanea sativa*). V 17. stoletju je bil kostanjev gozd na vzpetini last grofov Thurnov. V letih 1623-1625 je mladi grof Matija Thurn dal ob poti postaviti majhno cerkvico. To je bil začetek gradnje in nastajanje današnjega frančiškanskega samostana na Kostanjevici.

KROMBERŠKA CESTA

Je ulica, ki poteka od gostilne Pri hrastu do Vojkove ceste. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po naselju in gradu Kromberk. Naselje in grad Kromberk sta ime dobila po plemiškem naslovu »von Cromberg«, ki ga je cesar Ferdinand II leta 1615 podelil Ivanu Filipu Coroniniju in njegovemu bratrancu Janezu Andreju Coroniniju. Takrat sta dobila tudi sodno oblast nad vasjo Stran in dovoljenje, da jo poimenujeta Cromberg. (povzeto po: <http://goriskimuzej.si/stalne-zbirke/grad-kromberk>)

LEDINE

Je ulica, ki se odcepi od Cankarjeve ulice v smeri zahoda do zaključka ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Ledina je izraz za neobdelano zemljo. Ledine so množinska inačica imena ledina in je ledinsko ime. Ledinska imena, kot so Ledine, so nenaselbinska zemljepisna imena. V glavnem so se ohranjala iz roda v rod z ustnim izročilom. Bila so stalno živa v zavesti ljudi in povezana z življenjem kmečkega človeka. Povečini so bila slovanskega (slovenskega) izvora.

LEMUTOVA ULICA

Je vstopna, spodnja ulica, ki poteka od Kromberške ceste do zaključka ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 7/1970)

Poimenovana je po Jožetu Lemutu – Saši, prvem poveljniku primorskega partizanskega bataljona Simona Gregorčiča. Rojen je bil 29. januarja 1918 v Gozdu pri Colu, umrl je 17. avgusta 1942 na Bonetovšču nad Kromberkom.

Jože Lemut – Saša je bil prvorojenec v družini gozdnega delavca. Star dvanajst let je šel za pastirja v Vrabče na Vipavskem. Ko je družina emigrirala v Jugoslavijo, v Maribor, se je zaposlil kot tekstilni delavec, postal je član sindikata in bil politično aktiven. Aprila 1941 se je priključil enoti prostovoljcev in se udeležil bojev ob napadu Nemcev na Jugoslavijo. Po razpadu Jugoslavije so ga v Zagrebu zajeli ustaši, a so ga po nekaj tednih izpustili. Vrnil se je v Ljubljano, kjer je že bila cela družina in vsi so se vključili v narodnoosvobodilno gibanje in OF. Še istega leta 1941 je bil poslan na Primorsko, da bi sodeloval pri ustanavljanju partizanskih enot. Aprila 1942 so na Sveti gori organizirali zborovanje članov OF, julija pa je z glavnega poveljstva dobil ukaz o ustanovitvi prvega primorskega partizanskega bataljona. Bataljon Simona Gregorčiča je bil ustanovljen 15. avgusta 1942 na Vodichah nad Ozeljanom, Saša pa je postal njegov poveljnik. Ko se je dva dni kasneje skupaj s Tomom Brejcem vračal iz Kromberka čez Bonetovšče proti Solkanu, ga je ustrelil poljski čuvaj in ga smrtno ranil. Na kraju, kjer se je to zgodilo, je postavljen spomenik.

MARUŠIČEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Bazoviške do Bidovčeve ulice pri nekdanjem »Delavskem domu«. (Uradno glasilo okraja Gorica, 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Franu Marušiču, slovenskem tigrovcu in organizatorju odpora proti fašizmu.

Rodil se je 4. marca 1906 v Bazovici, umrl je 6. septembra 1930 v Bazovici.

Fran Marušič je deloval v tržaških mladinskih društvih, po njihovi ukinitvi 1927 pa je bil med ustanovitelji organizacije Borba, ki se je kasneje povezala z organizacijo TIGR. Leta 1930 je sodeloval pri požigih in postavitvah eksplozivnih teles na italijanskih javnih zgradbah in skladiščih orožja italijanske vojske. Sodeloval je tudi pri uničenju uredništva fašističnega časopis Il Popolo di Trieste. Med množičnimi aretacijami tigrovcev so ga 18. aprila 1930 ujeli, na sodnem procesu v Trstu obsodili na smrt in ga 6. septembra 1930 skupaj z Bidovcem, Milošem in Valenčičem v Bazovici ustrelili.

MILOŠEVA ULICA

Jej povezovalna ulica med Marušičevo ulico in Valenčičevo ulico. (Uradno glasilo kraja Gorica, 1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Zvonimirju Milošu, organizatorju odpora proti fašizmu. Rodil se je 14. novembra 1903 v Sušaku (pri Reki), umrl je 6. septembra 1930 v Bazovici. Zvonimir Miloš je v Trstu končal trgovsko šolo in se kot knjigovodja zaposlil pri družbi Notagrando. Deloval je v mladinskih društvih, po njihovem razpustu leta 1927 pa se je pridružil tajni organizaciji Borba. Sodeloval je pri požigih italijanskih šol, pri postavitvi eksploziva pod svetilnik zmage v Trstu (6. januarja 1930) in v uredništvo fašističnega časopisa Il Popolo di Trieste (10. februarja 1930). Med množičnimi aretacijami članov organizacije TIGR spomladi 1930 so ga ujeli, na sodnem procesu v Trstu pa 5. septembra 1930 obsodili na smrt in dan kasneje skupaj še s tremi tovariši na bazoviškem strelišču na gmajni ustrelili.

NA POTOKU

Je povezovalna ulica med Ulico Milojke Štrukelj in Partizansko ulico. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Ledinsko ime. Območje je bilo poimenovano po nekdanjem potoku, ki pa ga danes na tem mestu ni več oziroma je voda speljana v cevi pod asfaltom.

PARTIZANSKA ULICA

Je ulica, ki poteka od Prvomajske ulice do Lavričeve ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970, 4/1975)*

Poimenovana je po partizanih, udeležencih jugoslovanskega narodnoosvobodilnega boja med drugo svetovno vojno.

Partizán (francosko partisan - partisan, pristaš, prostovoljni udeleženec, privrženec) je splošni naziv za ljudskega borca, gverilca, borca v uporniških enotah, označuje pa tudi udeležence narodnoosvobodilnega boja nasploh, na primer francoski, italijanski, jugoslovanski, slovenski partizani. V srednjem veku je izraz označeval najemnega vojaka, v 18. stoletju pa prostovoljca v neregularni vojaški enoti v sovražnikovem zaledju. V vojnem pravu so upoštevani od ameriške secesijske vojne sredi 19. stoletja. Leta 1907 je bilo v Haagu prebivalstvu na zasedenem ozemlju priznana pravica do partizanskega upora, vendar je med drugo svetovno vojno fašisti in nacisti niso upoštevali.

Pravni status partizanov ureja Ženevska konvencija, sprejeta 18. 2. 1949, ki določa, v katerem primeru ima partizan status borca in v primeru zajetja tudi status vojnega ujetnika: da partizanom poveljuje oseba, ki je za svoje podrejene odgovorna, da nosijo na daljavo viden razpoznavni znak (pri slovenskih partizanih je bila to rdeča peterokraka zvezda s kratico OF v sredini), da odkrito nosijo orožje in da operacije izvajajo v skladu z vojaškimi zakoni in običaji.

Partizanske enote so hitro gibljive gverilske enote v sovražnikovem zaledju, različne moči in oborožitve, ki uporabljajo taktiko vojskovanja s hitrimi in nenadnimi napadi na dele sovražnikove vojske, transport, infrastrukturo in podobno.

* V odloku: od Prvomajske ulice do bodoče Lavričeve ulice oziroma do k.o. Solkan

PLOŠČAD SILVANA FURLANA

Je ploščad za Mestno občino Nova Gorica – del parc. št. 672/1 k.o. Nova Gorica.

Poimenovana je po Silvanu Furlanu, slovenskem scenaristu, filmskemu teoretiku in kritiku. Rodil se je 4. septembra 1953 v Postojni, umrl je 22. aprila 2005 v Ljubljani.

Silvan Furlan je po maturi na Gimnaziji v Novi Gorici nadaljeval šolanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je iz literarne teorije in primerjalne književnosti. Že v času študija se je posvečal filmu in filmski teoriji. Sam in s sodelavci je izdal več filmskih publikacij, bil pa je tudi urednik revije Ekran. Leta 1994 je postal direktor nove (samostojne) Slovenske kinoteke. V Ljubljani je ustanovil Kinodvor in poskrbel za mrežo umetniških kinematografov. Ob 90. letnici rojstva filmske igralka Ite Rine je opozoril na njen pomen in bil glavni snovalec muzeja slovenskih igralcev v njeni rojstni hiši v Divači. V Novi Gorici sta skupaj s prijateljem, umetnostnim zgodovinarjem in filmskim kritikom Jožetom Dolmarkom, osnovala novogoriški filmski abonma - Filmsko gledališče.

POD GRČNO

Je ulica, ki poteka od ulice Tolminskih puntarjev do Gregorčičeve ulice z vsemi odcepi. (Uradni glasnik okraja Koper, št. 8/1963, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1979)

Je ledinsko ime. Ker je ulica Grčna poimenovana po območju, ki je v naravi greben oziroma manjša vzpetina, je ulica Pod Grčno poimenovana po predelu, ki je ob vznožju te vzpetine.

PREŠERNOVA ULICA

Je ulica, ki poteka med Delpinovo in Kosovelovo ulico. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova gorica in Tolmin, št. 9/1966, 1/67, 7/1970)

Poimenovana je po Francetu Prešernu, največjem slovenskem pesniku. Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem, umrl je 8. februarja 1849 v Kranju.

France Prešeren je bil po izobrazbi pravnik. Študiral je na Dunaju in že tam je napisal prve pesmi. Na prigovarjanje prijatelja Matije Čopa se je začel bolj posvečati pesnikovanju. Na njegovo pesniško ustvarjalnost je močno vplivalo srečanje s Primičevo Julijo in neuslišana ljubezen do nje. Primičevi Juliji je posvetil več pesmi in Sonetni venec. Prešernovo življenje sta zaznamovali tudi smrti dveh njegovih prijateljev: Matije Čopa in Andreja Smoleta. Ob obletnicah smrti je obema posvetil žalostinki. France Prešeren je želel, da bi njegove pesmi izšle v zbirki. To mu je uspelo. Njegove Poezije so bile natisnjene 15. decembra 1846 z letnico 1847. Natisnil jih je Jožef Blaznik v Ljubljani. 26. aprila 1846 je bila v Kmetijskih in rokodelskih novicah objavljena njegova pesem Zdravljica. Sedma kitica Zdravljice je uradna slovenska himna.

PRVOMAJSKA ULICA

Je ulica, ki poteka od Erjavčeve ulice pri železniških blokih vzporedno z železniško progo do Ceste IX. Korpusa pri »Žagi« v Solkanu. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 1/67, 7/1970)

Poimenovana je po mednarodnem prazniku delavstva, ki ga 1. maja vsako leto praznujejo v večini držav po svetu. V Sloveniji se praznik imenuje Praznik dela in se ga praznuje dva dni, 1. in 2. maja.

Datum je izbrala Druga internacionala, mednarodna organizacija socialističnih in delavskih strank, ustanovljena 14. junija 1889 v Parizu. S tem praznikom so želeli ohraniti spomin na krvave demonstracije delavcev okoli prvega maja leta 1886 na trgu Haymarket v Chicagu v Združenih državah Amerike, ko je v spopadu s policijo umrlo 11 delavcev, več deset pa jih je bilo ranjenih. Glavna zahteva delavcev na demonstracijah med splošno stavko je bila več delavskih pravic in uzakonitev 8-urnega delavnika.

REJČEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Bevkovega trga do Prvomajske ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/1992)*

Poimenovana je po Albertu Rejcu, slovenskem publicistu, uredniku, narodnem delavcu, soustanovitelju TIGR-a. Rodil se je 6. aprila 1899 v Tolminu, umrl je 27. oktobra 1976 v Ljubljani. Albert Rejc je do prve svetovne vojne obiskoval klasično gimnazijo v Gorici, nato pa je 1918 maturiral na Škofijski gimnaziji v Šentvidu pri Ljubljani. Leta 1919 se je zaposlil kot tolmač na italijanski podprefekturi v Tolminu, 1922 pa je odšel na študij prava v Padovo in nato v Rim. Med študijem je sodeloval z društvom Edinost v Trstu in se družil s slovenskima poslancema Virgilijem Ščekom in Josipom Vilfanom. Leta 1925 se je v Gorici zaposlil kot tajnik društva Edinost za Goriško območje in s Francetom Bevkom sodeloval pri urejanju goriških strani časopisov Edinost in Novice. Po ukinitvi slovenskih šol se je zavzemal za ohranjanje slovenskega jezika z organiziranjem ilegalnih šol. Leta 1927 je skupaj s sodelavci na Nanosu ustanovil ilegalno organizacijo TIGR in dolgo časa deloval kot njen vsesplošni vodja. Z Zorkom Jelinčičem je organiziral tajne kanale za prenašanje ilegalnega tiska in orožja. Leta 1929 je zbežal v Ljubljano, kjer je skupaj z Justom Godničem, Danilom Zelenom in Antonom Černačem ustanovil tajno ciklostirno tiskarno, v kateri so enajst let razmnoževali časopis Svoboda, vmes pa tudi Borbo, Ljudsko fronto in Stražo ob Soči ter ogromno letakov. Od leta 1941 dalje je živel kot ilegalec v Beogradu, 1944 pa se je pridružil partizanom. Po vojni je bil zaposlen v tiskovnem uradu predsedstva vlade SRS, potem pa je do upokojitve delal kot raziskovalec na Inštitutu za narodnostna vprašanja Univerze v Ljubljani.

* V odloku: del dosedanje Leninove ulice od Delpinove do Prvomajske ulice

RUTARJEVA ULICA

Je ulica, ki poteka v nadaljevanju Trubarjeve ulice do Kosovelove ulice. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 1/1967, 7/1970)

Poimenovana je po Simonu Rutarju, slovenskem zgodovinarju, geografu in arheologu. Rodil se je 12. oktobra 1851 v Krnu, umrl je 3. maja 1903 v Ljubljani.

Simon Rutar je zgodovino in geografijo študiral v Gradcu. Služboval je na srednjih šolah in muzejih v Splitu in Ljubljani. Napisal je veliko del o zgodovini in arheologiji, med drugimi tudi obsežno Zgodovino Tolminskega, ki jo je leta 1882 izdal tedanji tolminski župan Josip Devetak. Pomembna dela, ki imajo znanstveno veljavo še danes so še: Poknežena grofija Goriška in Gradiščanska, Samosvoje mesto Trst in mejna grofija Istra, Beneška Slovenija.

SEDEJEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od semaforiziranega križišča Kidričeva – Vojkova do Uprave za notranje zadeve. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1993)

Poimenovana je po Frančišku Borgii Sedeju, duhovniku, škofu in nadškofu. Rodil se je 10. oktobra 1854 v Cerknem, umrl je 29. novembra 1931 v Gorici.

Frančišek Borgia Sedej je ljubezen do materinega jezika in živo narodno zavest prejel že doma. Bil je temeljito izobražen in razgledan. Ko je v Gorico leta 1898 prišel za nadškofa Jakob Missia, prvi slovenski kardinal, je Sedeja imenoval za kanonika in stolnega župnika. Za goriškega nadškofa je bil imenovan 21. februarja 1906. Zgodovinar Franc Kralj deli petindvajset let njegovega škofovanja na tri obdobja: predvojno (1906-1914) - priprava na duhovno prenovo škofije; medvojno (1914-1918) - zaton velikih pričakovanj; povojno (1919-1931) - obnova, prilagajanje, vztrajanje. V času fašizma so ga želeli odstraniti z goriškega nadškofijskega sedeža. Dolgo je vztrajal, ker se je zavedal, da lahko samo kot škof zaščiti svoje preganjano ljudstvo. Šele ko so mu zahtevo za upokojitev predstavili kot željo papeža Pija XI, se je vdal s pogojem, da dobi Gorica škofa, ki bo enako naklonjen italijanskim in slovenskim vernikom. Vatikan je dano besedo prelomil, kar je Sedeju strlo srce in je že mesec in pol po odstopu umrl.

STRELIŠKA POT

Je ulica, ki poteka od Železničarske poti vzporedno s kanalom Koren do Vojkove ceste in dalje proti Panovcu. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Ledinsko ime. Je pot, ki pelje proti strelišču. Strelišče v Panovcu je v času Avstroogrške uporabljala pehota. Po prvi svetovni vojni ga je uporabljala italijanska vojska. Po drugi svetovni vojni (od 1945 do 1947) pa ga je uporabljala ameriška vojska v con A. Po letu 1947 ga je začela uporabljati JLA. Od leta 1991 je samo še civilno strelišče.

ŠČEDNE

Je predel, ki ga omejujejo Žabji kraj, Vojkova cesta in ulica Pod vinogradi. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Je ledinsko ime. Ledinska imena so nenaselbinska zemljepisna imena. V glavnem so se ohranjala iz roda v rod z ustnim izročilom. Bila so stalno živa v zavesti ljudi in povezana z življenjem kmečkega človeka. Povečini so bila slovanskega (slovenskega) izvora. Izvor imena Ščedne ni znan.

ŠKRABČEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Streliške poti do Kostanjevice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po patru Stanislavu Škrabcu (pravo ime Anton Škrabec), slovenskem frančiškanskem patru, jezikoslovcu in nabožnem pisatelju. Rodil se je 7. januarja 1844 v Hrovači pri Ribnici, umrl je 6. oktobra 1918 v Ljubljani.

P. Stanislav Škrabec je ljudsko šolo obiskoval v Ribnici, gimnazijo v Ljubljani. Po maturi je stopil v frančiškanski red. Mašniško posvečenje je prejel leta 1867. Dve leti je bil suplent na ugledni frančiškanski gimnaziji v Novem mestu, kjer je poučeval slovenščino, grščino in nemščino. Od leta 1869 do 1872 je v Gradcu študiral klasično in slovansko jezikoslovje in opravil profesorski izpit. Leta 1873 je prišel na Kostanjevico pri Gorici, kjer je poučeval na interni frančiškanski gimnaziji. Na Kostanjevici je ostal do leta 1915, ko se je moral zaradi soške fronte umakniti v Ljubljano. P. Škrabec je pomembno vplival na razvoj slovenskega jezika. Jezikoslovne razprave je objavljial na platnicah revije Cvetje z vrtov svetega Frančiška, ki jo je urejal od ustanovitve 1880 pa skoraj do smrti. Njegov hobi je bilo ukvarjanje z vrtnim cvetjem. Na Slovensko je prinesel in populariziral gladiole.

TRG EDVARDA KARDELJA

Je predel pred mestno hišo. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 11/1980)*

Poimenovan je po Edvardu Kardelju (psevdonim Sperans, partizanski imeni Bevc, Krištof), slovenskem politiku in publicistu, rezervnemu generalpodpolkovniku JLA. Rodil se je 27. januarja 1910 v Ljubljani, umrl je 10. februarja 1979 v Ljubljani.

Edvard Kardelj se je rodil v delavski družini. Leta 1926 se je včlanil v mladinsko organizacijo jugoslovanskih komunistov (SKOJ), dve leti kasneje pa je postal član Komunistične partije Jugoslavije. Leta 1929 je končal učiteljsko šolo. Po razpadu Jugoslavije je bil 27. aprila 1941 eden od pobudnikov ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Med drugo svetovno vojno je bil politični in ideološki vodja slovenskih partizanskih enot in član Vrhovnega štaba NOV in POJ. Udeležil se je Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in Drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu novembra 1943. Bil je podpredsednik prve jugoslovanske vlade (NKOJ) 1944 v Drvarju, na Visu in v Beogradu. Po vojni je bil podpredsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister.

Na mirovni konferenci v Parizu je bil vodja jugoslovanske delegacije. Ob reševanju tržaškega vprašanja gre prav njemu največ zaslug za priključitev Primorske k matični domovini. Od leta 1953 pa do svoje smrti je zasedal najvišje funkcije v državi. Po položaju je bil drugi politik za Titom. Bil je nosilec najvišjih jugoslovanskih odlikovanj, rezervni general podpolkovnik JA, častni doktor Univerze v Ljubljani, redni član SAZU in častni občan vseh slovenskih občin, tudi Občine Nova Gorica. Pokopan je v grobnici narodnih herojev v Ljubljani.

* V odloku piše: Je predel pred upravno zgradbo občinske skupščine Nova Gorica.

V preteklosti se je ta predel imenoval Trg revolucije in Trg Gradnikove brigade. (Uradno glasilo okraja Gorica št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

TRUBARJEVA ULICA

Je ulica, ki povezuje Kidričevo ulico in Rutarjevo ulico, vključno desni odcep. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Primožu Trubarju, avtorju prvih tiskanih knjig v slovenskem jeziku, protestantskem duhovniku in prevajalcu. Rodil se je 8/9. junija 1508 v Rašici, umrl je 28. junija 1586 v Deredingenu (danes del Tübingena) v Nemčiji.

Primož Trubar se je šolal na Reki in v Salzburgu, kasneje tudi pri škofu Pietru Bonomu v Trstu in na Dunaju, kamor ga je napotil škof Bonom. Seznanil se je z deli Martina Luthra in Erazma Rotterdamskega. Simpatiziral je s protestantizmom, zaradi česar so ga preganjali. Umaknil se je v Nemčijo in si ustvaril družino.

Napisal je delo Katekizem (1550), s katerim je želel uresničiti zamisel pridobivanja Slovencev za novo vero s slovensko tiskano besedo. Že v istem letu je pripravil tudi Abecednik, s katerim je želel, da se ljudje najprej naučijo osnov branja in pisanja. Tako je postal začetnik slovenske književnosti. Napisal je še več drugih del npr. Cerkovna ordninga (1564), pesmarico Ta celi katehismos inu pejsni (1547), idr.

TRG EVROPE

Je novo nastali trg pred železniško postajo. (Uradni list Republike Slovenije, št. 50/2007)

Trg Evrope je nastal kot spomin vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Je trg, ki povezuje dve mesti oziroma dve državi in sicer na prostoru najbolj tesnega stika med njima. Trg oblikuje krožni talni mozaik, delo goriškega arhitekta Romana Schnabla. Žal pa ni bilo doseženo soglasje o skupnem poimenovanju trga. Tako da nosi slovenski del ime Trg Evrope, italijanski pa Piazza Transalpina.

TUMOVA ULICA

Je ulica, ki povezuje Erjavčevo ulico s Prešernovo ulico. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Henriku Tumi, slovenskem odvetniku, politiku, publicistu, planincu in jezikoslovcu. Rodil se je 9. julija 1858 v Ljubljani, umrl je 10. aprila 1935 v Ljubljani.

Henrik Tuma se je najprej izobrazil za učitelja, kasneje na Dunaju za pravnika. Delal je v Trstu, Tolminu, Gorici in Ljubljani. V času življenja v Gorici je bil izvoljen v deželni zbor, kjer se je zavzemal za uresničevanje slovenskega programa. V Gorici in Tolminu se je udeleževal tudi čitalniškega gibanja. V zadnjem obdobju, po razkolu v Jugoslovanski socialdemokratski stranki, se je posvečal publicistiki. Pisal je o politiki, književnosti, psihologiji, filozofiji, jezikoslovju, domoznanstvu. Pisal pa je tudi o planinstvu in alpinizmu ter bil sam aktiven alpinist. Opravil je več prvenstvenih vzponov. Posvečal se je imenoslovju slovenskih gora (Imenoslovje Julijskih Alp, 1929). V starejših letih je pisal spomine, ki so izšli v knjigi Knjiga spominov iz mojega življenja (1937).

ULICA GRADNIKOVE BRIGADE

Je ulica, ki poteka od ulice Alberta Rejca proti severu preko ulice dr. Karla Lavriča do Vojkove ceste. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 114/1980, 5/1992)

Poimenovana je po 3. slovenski narodnoosvobodilni udarni brigadi »Ivan Gradnik« (tudi Gradnikova brigada), ki je bila partizanska brigada v sestavi 31. divizije narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije med drugo svetovno vojno. Ustanovljena je bila 10. marca 1943, operativno pa je začela delovati 26. aprila istega leta. Ob začetku delovanja je štela okoli 360 borcev. Po kapitulaciji Italije novembra 1943 je število njenih borcev naraslo na 1.450, vendar je do konca vojne številčno stanje zelo nihalo. 1. maja 1945 je brigada osvobodila Tržič in se na reki Soči srečala z enotami 2. novozelandske divizije. Med njenimi borci jih je bilo deset odlikovanih z Redom narodnega heroja Jugoslavije. Brigada je bila poimenovana po Ivanu Gradniku (Ivanu Miklavčiču), vojaškem voditelju velikega tolminskega punta 1713. Ivan Gradnik se je rodil leta 1680, obsojen in usmrčen je bil na Travniku v Gorici leta 1714.

ULICA IVANA REGENTA

Je ulica, ki se odcepi od ulice Ledine do zaključka ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 7/1970)

Poimenovana je po Ivanu Regentu, slovenskem revolucionarju, publicistu in politiku. Rodil se je 24. januarja 1884 v Kontovelu pri Trstu, umrl je 26. septembra 1967 v Ljubljani.

Ivan Regent je v rojstni vasi končal štiri razrede osnovne šole, kar je bila do konca življenja njegova edina formalna izobrazba. Se je pa veliko samoizobraževal, pisal članke in podlistke. Bil je med ustanovitelji Ljudskega odra, prvega modernega delavskega kulturno-prosvetnega društva med Slovenci v Trstu, ki je že prvo leto po ustanovitvi imel na Primorskem in Istri 64 podružnic. Skoraj vsako je imelo pevski zbor, dramski odsek, knjižnico, čitalnico, predavateljski odsek ipd. Vse to pa so ob prvi priložnosti fašisti uničili in sežgali, delovanje društva pa prepovedali. Regent, ki je bil vodilna politična osebnost delavskega gibanja v Trstu in ugleden kulturni delavec, se je moral leta 1927 pred fašizmom umakniti v Ljubljano. Oktobra 1929 so ga izgnali iz Jugoslavije, zato je emigriral v Francijo, nato v Belgijo in nazadnje v Moskvo. V Moskvi je med letoma 1932 in 1941 v Zavodu za prevajanje marksistične literature vodil jugoslovansko sekcijo, bil pa je tudi urednik prevodov v slovenščino. Od 1941 pa do vrnitve v Trst neposredno po koncu druge svetovne vojne je bil urednik slovenske oddaje na radiu Moskva. Po osvoboditvi je v Trstu že 3. maja 1945 javno nastopil. Postal je član centralnega komiteja KP Julijske krajine. Po protijugoslovanski stavki v Trstu se je 1946 umaknil v Ljubljano, kjer je nato vrsto let opravljal visoke politične funkcije. Nazadnje je bil predsednik Slovenske izseljenske matice.

ULICA DR. KARLA LAVRIČA

*Je ulica, ki poteka od Kidričeve ulice severno od občinskega sodišča do Prvomajske ulice pri »Žagi«.
(Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)*

Poimenovana je po Karlu Lavriču, slovenskem pravniku in politiku. Rodil se je 1. novembra 1818 na Premu, umrl je 3. marca 1876 v Gorici.

Dr. Karel Lavrič je pravo študiral v Gradcu in Padovi. Leta 1852 je kot odvetnik prišel v Tolmin kjer se je vključil v narodno gibanje in 1862 ustanovil čitalnico. Kasneje, ko se je preselil v Ajdovščino in potem v Gorico, je pomagal pri ustanavljanju tudi drugih čitalnic na Primorskem. Prireditve v čitalnicah (Tolmin, Gorica) je vodil sam in v ta namen učil mladino deklamirati. Vključil se je v taborsko gibanje. Bil je organizator in govornik na taboru pri Šempasu leta 1868. Vodil je Sočo, prvo politično društvo goriških Slovencev. Bil je izvoljen v deželni zbor, v katerem je zagovarjal enakopravno rabo slovenščine. To svojo pokončnost je pokazal tudi s tem, da je kot prvi odvetnik uradoval samo slovensko. Karel Lavrič je vse svoje življenje posvečal skrbi za zbujanje narodne zavesti Slovencev, tako v deželnem zboru kot tudi pri čitalniškem in taborskem gibanju.

ULICA MARIJA KOGOJA

Je ulica, ki poteka od Erjavčeve ulice nasproti Bidovčeve ulice v kompleksu med Erjavčevo ulico in kanalom Korenom. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Mariju (Juliju) Kogoj, slovenskem skladatelju. Rodil se je 20. septembra 1892 v Trstu, umrl je 27. februarja 1956 v Bokalcah pri Ljubljani.

Marij Kogoj je zgodaj izgubil očeta, mati je otroke zapustila in tako so ga kot občinsko siroto poslali v Kanal ob Soči. Že v osnovni šoli so opazili njegovo glasbeno nadarjenost in so mu omogočili šolanje na gimnaziji v Gorici, ki pa je ni končal. Glasba ga je tako prevzela, da je začel komponirati, še preden se je glasbeno izobrazil. Kasneje je kompozicijo študiral na Dunaju. Službo je dobil v ljubljanski Operi kot korepetitor in dirigent. Objavil je samospelve, zborovske in mladinske skladbe. Vrhunec njegovega opusa predstavlja opera Črne maske, ki je bila prvič uprizorjena maja 1929 v ljubljanski Operi.

ULICA RADA SIMONITIJA

Je ulica ki se odcepi od ulice Ščedne v jugozahodni smeri. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 4/1988)

Poimenovana je po Radu Simonitiju, slovenskem skladatelju in dirigentu. Rodil se je 15. maja 1914 v Fojani (Brda), umrl je 14. maja 1981 v Ljubljani.

Rado Simoniti je obiskoval klasični gimnazijo v Ljubljani, potem pa nadaljeval študij na glasbenem konservatoriju. Leta 1943 je odšel v partizane in se pridružil kulturni skupini 10. ljubljanske brigade. Po vojni je bil direktor zbor slovenske filharmonije, direktor in dirigent ljubljanske opere ter opravljal tudi druga dela, npr. zanimal se je za razvoj zborovskega petja na Primorskem.

Njegovo delo obsega številne zborovske skladbe in samospевe, pisal je scensko glasbo, napisal je opero Partizanka Anka. Uglasbil je pesmi Karla Destovnika Kajuha, Srečka Kosovela, Iga Grudna, Alojza Gradnika, Mateja Bora in drugih. Je soavtor glasbe za »primorsko himno« Vstajenje Primorske.

ULICA ŠANTLOVIH

Je povezovalna cesta med Erjavčevo ulico, Streliško potjo in Škrabčevo ulico. (Uradni list Republike Slovenije, št. 27/2010)

Poimenovana je po družini Šantel. Družina profesorja Antona Šantla je bila zavedna slovenska družina. Anton Šantel (1845-1920) je bil kmečki sin iz Slovenskih goric, ki je služboval kot profesor fizike na gimnaziji v Gorici. Njegova žena, slikarka portretistka, je bila Avgusta pl. Aigentler (1852-1935) iz Gradca, hči sodnika in miniaturista Huga ter pranečakinja slikarja Jožefa Tominca. Imela sta šest otrok. Trije izmed njih so postali zelo znani umetniki: (Henrika 1874-1940), Avgusta ml. (1876-1968) in Aleksander – Saša (1883-1945). Pred grozečo Soško fronto se je družina leta 1915 umaknila iz Gorice.

Žena prof. Antona Šantla Avgusta Šantel st. se je, da bi pomagala možu preživljati družino, ukvarjala s poučevanjem slikanja in s portretiranjem goriških veljakov. Vsi trije otroci, Avgusta, Henrika in Aleksander (bolj znan pod imenom Saša), so bili učitelji in umetniki. Imeli so dobro glasbeno in likovno vzgojo. Še kot otroci so prirejali glasbene večere doma v Gorici. Še posebno oče Anton Šantel jih je vzpodbujal, da so govorili slovensko (op. v Gorici so v tistem času živeli Slovenci, Nemci, Italijani in Furlani). Najstarejša hči Henrika se je posvetila slikarstvu in postala, poleg Ivane Kobilice, najvidnejša slovenska slikarka. Druga hči Avgusta mlajša se je ob učiteljski službi odlikovala kot izvrstna krajinarica in grafičarka ter se je kot šolana violinistka predajala komornemu muziciranju. Med vsemi pa najbolj izstopa Saša Šantel »najboljši slikar med skladatelji in najboljši skladatelj med slikarji«. Ta oznaka govori o tem, da je bil večstransko nadarjen človek, ki je služil v prvi vrsti slikarski, a nič manj zavzeto glasbeni muzi in je na obeh poljih ustvarjanja pomembno prispeval v zakladnico slovenske umetnosti.

ULICA TOLMINSKIH PUNTARJEV

Je ulica, ki poteka od križišča pri stolpnici do Vojkove ulice. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po tolminskih puntarjih. Glavni vzroki za upor kmetov 1713 so bili novi davki in način pobiranja. Poleg tega pa so v tistih časih kmete pestile slabe letine zaradi naravnih nesreč in bolezni. Kmečki upor so pripravljali Ivan Miklavčič (tudi Ivan Gradnik), Gregor Kobal, Lovrenc Kragulj, Martin Munih in Andrej Laharnar. Upor se je začel marca 1713, ko je 500 Tolmincev šlo v Gorico. Že julija 1713 je oblast kruto zatrla kmečki upor. Veliko puntarjev so zaprli, 11 vodilnih pa so na krut način na Travniku v Gorici usmrtili.

Opomba: Ulica Tolminskih puntarjev se je najprej imenovala ulica Karla Marxa (Uradni glasnik okraja Koper, št. 8/1963)

ULICA ZORKA JELINČIČA

Je povezovala cesta med Kidričevo ulico in Ulico Gradnikove brigade. (Uradne objave, št. 9/2000)

Poimenovana je po Zorku Jelinčiču, slovenskem narodnem delavcu in organizatorju, soustanovitelju TIGR-a. Rodil se je 5. marca 1900 v Logu pod Mangartom, umrl je 13. julija 1965 v Trstu. Zorko Jelinčič se je rodil v družini učitelja v Logu pod Mangartom. Maturiral je leta 1918 na Gimnaziji v Idriji, potem pa se je vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Leta 1923 sta se skupaj s Klementom Jugom prepisala na Univerzo v Padovi, vendar je že naslednje leto, potem ko se je njegov prijatelj Klement Jug smrtno ponesrečil v severni steni Triglava, študij opustil in se zaposlil pri Zvezi prosvetnih društev v Gorici in kmalu postal njen tajnik. Veliko je potoval po Goriškem in organiziral liberalna kulturna društva. Bil je med ustanovitelji in voditelji ilegalne revolucionarne organizacije TIGR. Leta 1930 so ga fašistične oblasti aretirale in naslednje leto pred posebnim sodiščem v Rimu obsodile na 20 let ječe. Po devetih letih so ga pomilostili, po izbruhu druge svetovne vojne pa ponovno aretirali in ga konfinirali na jug Italije do njene kapitulacije. Po vrnitvi domov se je jeseni 1943 vključil v partizansko gibanje in postal član pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Primorsko. Po osvoboditvi se je naselil v Trstu in delal pri Prosvetni zvezi. Poleg tega je bil aktiven na področju planinstva in je do smrti predsedoval slovenskemu planinskemu društvu v Trstu. Od leta 1958 dalje je bil sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. S publicistiko se je ukvarjal od leta 1924. Napisal je dve razpravi: Dr. Klement Jug (1898 – 1924) in Jug planinec. Umrl je v Trstu, pokopan pa je v Gorici.

ULICA XXX. DIVIZIJE

Je ulica, ki poteka od križišča Cankarjeve ulice z ulico Karla Lavriča do Vojkove ceste.

Poimenovana je po XXX. diviziji IX. korpusa, imenovani tudi Goriška divizija. Ustanovljena je bila 6. oktobra 1943 z ukazom Operativnega štaba za zapadno Primorsko. Z ukazom Glavnega štaba NOV in PO Slovenije je 22. decembra 1943 prišla v sestav IX. korpusa. Sestavljale so jo Gregorčičeva, Kosovelova, Bazoviška brigada in druge enote. Večinoma je delovala v severnem Posočju, Goriških Brdih, Beneški Sloveniji in Reziji. Znamenit je njen pohod v Beneško Slovenijo februarja 1944. Septembra 1944 je zavzela belogardistično postojanko na Črnem Vrhu nad Idrijo, januarja 1945 pa uničila italijanski fašistični bataljon Fulmine na Trnovem. V sovražnikovi ofenzivi marca in aprila 1945 je pretrpela hude izgube, a je kljub temu konec aprila 1945 uspešno sodelovala v zaključnih bojih za osvoboditev Trsta in osvobodila Trzič.

VALENČIČEVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Bidovčeve do Bazoviške ulice. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 16/1959, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Alojzu Valenčiču, slovenskem rodoljubu, članu organizacije TIGR. Rodil se je 9. septembra 1896 v Trstu, umrl je 6. septembra 1930 v Bazovici. Alojz Valenčič je ljudsko šolo in dva razreda gimnazije obiskoval v rodnem mestu, nato pa je pomagal staršem v trgovini. Leta 1914 je bil vpoklican v avstrijsko vojsko in bil na ruskem bojišču ranjen. Po vojni je delal v tovarni na Baču pri Knežaku. Kmalu po požigu Narodnega doma se je priključil ilegalni protifašistični organizaciji v Pivki. Po združitvi vseh primorskih in istrskih protifašističnih skupin v narodno in revolucionarno organizacijo TIGR je skupaj z Vadnjalom vodil delo pivške organizacije. V začetku leta 1930 je v tovarni organiziral izdelavo dveh eksplozivnih teles, ki jih je nato na skrivaj prepeljal v Trst. Mini sta bili uporabljeni za razstrelitev svetilnika zmage v Trstu in uredništva časopisa Il Popolo di Trieste. Valenčiča so aretirali 17. aprila 1930 na vlak iz Trsta proti Pivki. Posebno fašistično sodišče v Trstu ga je obsodilo na smrt. Ustreljen je bil 6. septembra 1930 skupaj s še tremi tovariši na gmajni pri Bazovici.

VETRIŠČE

Je ulica, ki poteka kot izstopna ulica (zgornja) pravokotno n Kromberško cesto in vzporedno z Lemutovo. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 5/1969, 7/1970)

Je ledinsko ime. Vetrišče je bilo ljudsko poimenovanje za predele, ki so bili pogosto po vplivom vetra. Na območju Nove Gorice je bilo najbolj vetrovno območje rahla vzpetina med Solkanom in Kromberkom, kjer je pogosto pihala burja, včasih tudi orkanske moči. Tega predela se je oprijelo ime Vetrišče.

VODOVODNA POT

Vodovodna pot je ulica v naselju Kromberk in je bila poimenovana z Odlokom o imenih ulic v Kromberku (Uradno glasilo, št, 1/1974). V prostorskih aktih je planirana ureditev in podaljšek do Vojkove ulice. Trenutno je pešpot od nakupovalnega centra Qulandija proti Kromberku.

VOJKOVA ULICA

Je ulica, ki poteka od Ceste IX. Korpusa (V Solkanu) do predora Panovec. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po Janku Premrlu-Vojku, slovenskem partizanu in narodnem heroju. Rodil se je 29. februarja 1920 v Podnanosu, umrl je 26. februarja 1943 na Brinovem griču.

Janko Premrl-Vojko se je rodil v narodno zavedni slovenski družini trgovca v Podnanosu. Končal je trgovsko šolo v Gorici. Leta 1940 je bil vpoklican na služenje vojaškega roka v italijansko vojsko v južni Italiji. Ko je bil doma na dopustu, se ni vrnil na nadaljevanje služenja, ampak se je 3. februarja 1942 pridružil vipavskim partizanom in si izbral ime Vojko. Zaradi napada na italijanski tovornjak na Nanosu ga je italijansko fašistično sodišče junija 1942 obsodilo na smrt, goriška prefektura pa je za živega ali mrtvega Vojka razpisala visoko denarno nagrado. Še za življenja je postal legendarni primorski partizanski junak in simbol boja proti fašizmu. Kmalu po tem, ko je bil imenovan za poveljnika 1. primorske brigade, je bil 15. februarja 1943 ob napadu na postojanko italijanskih gozdnih miličnikov v Idrijski Beli hudo ranjen. Po tednu dni trpljenja v postojanki na Brinovem griču nad Črnim Vrhom je ranam podlegel. Pokopan je bil blizu zaselka Lapejže pri Godoviču, po vojni februarja 1946 so ga z veličastno pogrebno svečanostjo pokopali v Podnanosu, po priključitvi Primorske k matični domovini pa so njegove posmrtno ostanke prenesli v grobnico narodnih herojev v Ljubljani.

VRTNA ULICA

Je ulica, ki poteka od Tumove ulice proti Delpinovi. (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1958, Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Mesto Nova Gorica je bilo zasnovano kot vrt. Vrt je manjše zemljišče navadno okrog hiše. Lahko je zelenjavni, sadni, cvetlični, lahko je to zeleni prostor, namenjen počitku in sprostitvi.

ŽELEZNIČARSKA POT

Je ulica, ki poteka od Erjavčeve ulice pri prehodu čez železniško progo proti Streliški poti. (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/1966, 7/1970)

Poimenovana je po železniški progi, ob kateri vzporedno poteka.

Uporabljeni viri:

- Odlok o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica (Uradno glasilo okraja Gorica, št. 9/1/958, 16/1959, Uradni glasnik okraja Koper, št. 8/1963, Uradno glasilo, št. 9/1966, 7/1970, 4/1975)
- Odlok o dopolnitvi Odloka o imenih ulic in trgov v mestu Nova Gorica (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 14/1979, 11/1980, 10/1981, 4/1988, 5/1992, 9/1993; Uradne objave, št. 9/2000; Uradni list RS, št. 50/2007, 37/2010, 56/2017)
- <https://sl.wikipedia.org>
- www.primorci.si/

Naslov: Ulice Nove Gorice

Avtor: Melanija Kerševan in Miloš Ložič

Fotografije: Foto klub Nova Gorica

Založnik: Krajevna skupnost Nova Gorica, Erjavčeva ulica 4, Nova Gorica

Za založnika: Gregor Humar, predsednik KS Nova Gorica

Oblikovanje in prelom: www.resetme.org

Tisk: GK Grafika d.o.o.

Naklada: 500 izvodov

Brošura je izšla ob 70. obletnici položitve temeljnega kamna za gradnjo
prvega stanovanjskega bloka v Novi Gorici, 13. junij 2018

